

Sygn. akt. V GC 163/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2023r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy

Przewodnicząca sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2023r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 11.070 zł (jedenaście tysięcy siedemdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 23 grudnia 2020r. do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 3.617zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,
3. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 184 zł (sto osiemdziesiąt cztery złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 163/21

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł w dniu 28 stycznia 2021r. o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 11.070 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 grudnia 2020r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wynajmowaniu specjalistycznych aut zastępczych, przygotowanych do jazdy jako taxi. Specjalny samochód zastępczy taxi to taksówka z badaniem technicznym, homologacją, taksometrem oraz instalacją do podpięcia „koguta”. Powód na mocy stosownej umowy cesji jest uprawniony do dochodzenia w imieniu poszkodowanego w zdarzeniu drogowym roszczeń z OC sprawcy związanych z koniecznością wynajęcia samochodu zastępczego na czas trwania naprawy auta, a w przypadku szkody całkowitej do czasu wypłaty na rzecz poszkodowanego odszkodowania. Z tej racji, że uszkodzony samochód poszkodowanego jest samochodem taxi, to samochód zastępczy również musi posiadać tę cechę. Ubezpieczyciele nie posiadają specjalistycznych samochodów taxi, dlatego koniecznym i w pełni uzasadnionym jest dokonanie najmu taxi z OC sprawcy, czyli na koszt ubezpieczyciela, na czas trwania niezbędnej naprawy, czy wypłaty odszkodowania. Powód kieruje uszkodzone samochody do autoryzowanych sieci naprawczych, tak aby uniknąć nieprawidłowości w terminowości napraw.

W wyniku kolizji drogowej z dnia 15 listopada 2020r. został uszkodzony samochód taxi M. (...), wykorzystywany przez poszkodowanego do prowadzenia działalności gospodarczej jako specjalny pojazd taxi. Na mocy umowy najmu pojazdu zastępczego z dnia 17 listopada 2020r. poszkodowany taksówkarz wynajął od powoda samochód specjalistyczny taxi T. (...) na czas naprawy swojego pojazdu taxi, to jest od 17.11.2020r. do 7.12.2020r., łącznie 20 dni. Ubezpieczyciel nie przedstawił poszkodowanemu oferty pojazdu zastępczego taxi, gdyż nie posiada w swojej ofercie specjalistycznego pojazdu zastępczego taxi. Na mocy umowy cesji praw do zwrotu kosztów pojazdu zastępczego z dnia 17 listopada 2020r. najemca przelał na powoda prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Po zakończeniu umowy najmu powód wystawił poszkodowanemu fakturę VAT (...) na kwotę 11.070 zł. Powód zgłosił szkodę pozwanemu przez internet przesyłając fakturę VAT (...) na kwotę 11.070 zł brutto. Szkada została zarejestrowana pod nr (...). Pozwany odmówił wypłaty odszkodowania, żądając od poszkodowanego szeregu dokumentów dotyczących wyników finansowych jego działalności. Pozwany na etapie szkodowym w tym segmencie pojazdu zastępczego taxi uznaje stawkę 450 zł netto. Pozwany proponował zwykły pojazd zastępczy, a nie taxi.

Do pozwu załączono decyzję pozwanego o wypłacie odszkodowania, fakturę VAT, umowę najmu pojazdu zastępczego z regulaminem, cesję praw do zwrotu kosztów pojazdu zastępczego z 17.11.2020r. Protokół postawienia do rezerwacji, protokół zwrotu do rezerwacji, informację o procesie likwidacji szkody, decyzję o przyznaniu odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew przyznał, że w dniu 15 listopada 2020r. obejmował ochroną ubezpieczeniową w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych sprawcę zdarzenia, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu marki M. (...) o nr rej (...). Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za zdarzenie i wypłacił odszkodowanie z tytułu uszkodzenia pojazdu odmawiając uznania odpowiedzialności za koszty najmu pojazdu zastępczego. Stanowisko to podtrzymał również w niniejszym postępowaniu. Pozwany w pierwszej kolejności zakwestionował zasadność najmu przez poszkodowanego pojazdu zastępczego w ogóle albowiem poszkodowany w żaden sposób nie wykazał, z jakich przyczyn i do jakich celów potrzebny jest mu pojazd zastępczy. Pozwany zakwestionował również okres najmu pojazdu zastępczego a także, że pozwany podniósł, że poszkodowany nie potrzebował pojazdu specjalnego taxi celem kontynuacji prowadzenia działalności taksówkarskiej. Nie przedstawiono dowodu na przepisanie licencji poszkodowanego z pojazdu (...) o nr rej. (...) na pojazd T. (...) nr rej.(...). Przepisanie takie jest wymagane do prowadzenia legalnej działalności polegającej na przewozie osób taksówką. Powód nie wykazał, że poszkodowany w ogóle prowadził w okresie najmu działalność. Nie wykazano zasadności najmu pojazdu specjalistycznego, nie udowodniono, że strata poszkodowanego za każdy dzień braku pojazdu marki M. (...) jest wyższa aniżeli stawka za najem tego pojazdu, tj. 450 zł dziennie netto. Pozwany miał obowiązek minimalizacji szkody, zatem jeżeli jego dzienne dochody są niższe niż stawka najmu pojazdu zastępczego, to wynajęcie pojazdu do kontynuowania działalności było zwiększeniem rozmiarów szkody, ponieważ ubezpieczyciel pokryłby stratę jaką poszkodowany odniósł w związku z nieprowadzeniem działalności w okresie naprawy pojazdu.

W odpowiedzi na odpowiedź na pozew powód podtrzymał żądanie pozwu, wskazując, że obowiązujące przepisy nakładają na przewoźnika obowiązek zgłoszenia na piśmie zmiany pojazdu, którym wykonywana jest działalność, nie później niż 28 dni od ich powstania (art. 14 ustawy o transporcie drogowym z dnia 6.09.2001r.). Poszkodowany wynajmował auto zastępcze zaledwie 20 dni, zatem nie powstał obowiązek zmiany licencji. Powództwo dotyczy kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego, a nie utraconych dochodów i powód dostarczył wszystkie związane z tym dokumenty. Okres najmu jest oczywiście uzasadniony albowiem poszkodowany oddał wynajęte auto zastępcze jeszcze przed wypłatą odszkodowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. prowadzi działalność gospodarczą – przewóz osób taksówką od grudnia 2017r. Cały czas jeździ samochodem marki M. (...) nr (...), rok produkcji 2003. Pojazd ten uczestniczył w kolizji z 15 listopada 2020r. Sprawca wypadku był ubezpieczony u pozwanego. Uszkodzeniu uległ błotnik lewy, przód, reflektor oraz elementy zawieszenia, które ujawniły się po zdjęciu koła. Został mu zabrany dowód rejestracyjny. Samochód został przewieziony na lawecie do miejsca jego zamieszkania, a dopiero później do mechanika. Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu mailowo.

Rzeczoznawca pozwanego nie przyjechał na oględziny. Poszkodowany wysyłał pozwanemu zdjęcia uszkodzeń. Do zdarzenia doszło w niedzielę, a samochód odstawił do mechanika w piątek ze względu na terminy mechanika. Od momentu uszkodzenia samochodu nie mógł świadczyć usług. Pozwany poinformował go, że ani pozwany ani firmy z nim współpracujące nie mają możliwości wynajęcia mu pojazdu zastępczego jako taxi. Od znajomego taksówkarza dowiedział się o powodzie i złożył wniosek o wynajęcie samochodu taxi. Samochód od powoda otrzymał 17 listopada 2020r. w godzinach popołudniowych, dostarczony przez kierowców powoda. Podpisał umowę najmu i wszystkie dokumenty. Zapewniono go, że szkoda będzie rozliczona z OC sprawcy szkody. K. S. odebrał samochód z naprawy w dniu 6 grudnia 2020r., a pozwany przyznał mu odszkodowanie z tytułu naprawy uszkodzonego pojazdu w dniu 11 grudnia 2020r. 14 grudnia 2020r. miał pieniądze na koncie. Za naprawę zapłacił pożyczonymi pieniędzmi. Zależało mu na szybkiej naprawie albowiem gdyby nie jeździł swoim samochodem przez 28 dni, musiałby wyrobić nową licencję. Poszkodowany przez cały czas naprawy jeździł samochodem wynajętym od powoda i świadczył usługi. Ma stałych klientów, w tym klientów korporacyjnych. Gdyby przerwano świadczenie tych usług byłyby kary od 50 – 200 zł za dyżur. Pozwany prowadził postępowanie opieszale. Poszkodowanemu zależało na jak najszybszej naprawie samochodu.

Dowód: zeznania świadka K. S. (00:03:28 –

00:33:20 minuta rozprawy z dnia 28.09.2022r.), zaświadczenie z CeiDG

(k. 13 akt), licencja(k. 14 akt), dowód rejestracyjny pojazdu (k. 15 akt)

W dniu 17 listopada 2020r. K. S. zawarł z powodem umowę najmu samochodu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) za cenę netto 450 zł za każdą rozpoczętą dobę z datą zwrotu 20 kwietnia 2016r. Samochód przystosowany jako (...). Integralną częścią umowy były ogólne warunki samochodu zastępczego. Jednocześnie strony podpisały cesję praw do zwrotu kosztów pojazdu zastępczego, a najemca złożył oświadczenie, że nie ma możliwości zastąpienia uszkodzonego pojazdu innym pojazdem, nie przysługuje mu prawo najmu pojazdu zastępczego z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, umów leasingu i z innych źródeł. Pojazd zastępczy jest mu niezbędny do wykonywania pracy taksówkarza, bez pojazdu zastępczego przystosowanego do taxi (zgodnie z wymogami prawnymi) nie mógłby wykonywać swojej pracy. Nie mógł również skorzystać z odszkodowania przestojowego ponieważ straciłby stałych klientów, gratyfikacje wynikające z ciągłości pracy, m. in. lepsze kursy i długie trasy – to znacząco obniżyłoby poziom jego dochodów. Ponadto korporacja, z którą współpracuje wymaga od niego realizacji zleceń podczas dyżurów. Najemca K. S. oświadczył również, że nie jest płatnikiem podatku VAT.

Dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego z 17.11.2020r. wraz z Regulaminem

(...) Sp. z o.o., cesją praw do

zwrotu kosztów pojazdu zastępczego i oświadczeniem najemcy (k. 11-12

akt), kopia dowodu rejestracyjnego wynajętego pojazdu (k. 18 akt)

Powód wydał poszkodowanemu K. S. wynajęty pojazd w dniu 17 listopada 2020r.

Dowód: protokół podstawienia do rezerwacji (...) /20/11/2 (k. 16 akt)

W dniu 4 grudnia 2020r. pozwany poinformował K. S., że ustalił odszkodowanie w wysokości 2.203,87 zł brutto, a w dniu 11 grudnia 2020r. wydał decyzję o przyznaniu odszkodowania w tej kwocie.

Dowód: pismo pozwanego z 4.12.2020r. (k. 19 akt), decyzja o przyznaniu

odszkodowania (k. 20 akt)

Pojazd został zwrócony w dniu 7 grudnia 2020r.

Dowód: Protokół zwrotu do rezerwacji (...)/20/11/2 (k. 17 akt)

W dniu 8 grudnia 2020r. powód wystawił wobec K. S. prowadzącego Usługi (...) w K., skazując pozwanego jako płatnika, fakturę VAT nr (...) z tytułu wynajmu samochodu T. (...) w terminie od dnia 17 listopada 2020r. do dnia 7 grudnia 2020r. - 20 dni za kwotę 450 zł netto dziennie na łączną kwotę 11.070 zł. W opisie wskazano wynajem specjalistycznego pojazdu zastępczego (...) za M. (...) nr rej. (...), szkoda nr (...), wynajem od 17.11.2020r. do 7.12.2020r. (20 dni)

Dowód: faktura VAT nr (...) z 8.12.2020r. (k. 10 akt)

Pismem z dnia 22 grudnia 2022r. skierowanym do K. S. pozwany, w związku ze zgłoszeniem roszczenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego stwierdził brak możliwości realizacji odszkodowania z tego tytułu i wezwał do przedłożenia szeregu wymienionych w piśmie dokumentów.

Dowód: informacja o procesie likwidacji szkody (k. 21 akt)

Okres dwudziestu dni najmu samochodu zastępczego jest uzasadniony. Poszkodowany nie przyczynił się jego wydłużenia. Technologiczny czas naprawy pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...) to dwa dni. Samochód po szkodzie miał zatrzymany przez Policję dowód rejestracyjny. Nie nadawał się do eksploatacji. Stawka najmu przyjęta przez powoda jest odpowiednia.

Dowód: opinia biegłego sądowego J. P. (k. 80 – 94 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadka K. S. oraz opinii biegłego sądowego J. P..

Sąd zważył co następuje:

Podstawą niekwestionowanej przez pozwanego odpowiedzialności za szkodę wywołaną przez sprawcę kolizji drogowej była umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, zgodnie z którą pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony (art. 822 § 1 kodeksu cywilnego).

Odpowiedzialność sprawcy szkody wynika z przepisu art. 436 § 1 k.c., zgodnie z którym odpowiedzialność określona w art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. W art. 435 §1 kodeksu cywilnego przewidziano odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła na skutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie zaś z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 392 ze zm.) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. W art. 36 ust. 1 ustawy wskazano, że odszkodowanie ustala się w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym. Oznacza to, że o rodzaju i wysokości świadczeń należnych od zakładu ubezpieczeń decydują przepisy kodeksu cywilnego, a w szczególności art. 361-363 oraz 444 – 447. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (art. 8 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej). Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody, na zasadach określonych w kodeksie cywilnym. Odpowiada więc za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynika. W tych granicach naprawienie szkody powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 361 § 2 k.c.). Przedstawione reguły nakazują

przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem samochodu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Obowiązek pozwanego pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego wynika również z wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z rekomendacją (...) z dnia 1.12.2009r. poszkodowany może żądać pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres, w którym nie było możliwe korzystanie z pojazdu, który uległ uszkodzeniu. Okres najmu winien być uzasadniony. Długość tego okresu warunkowana jest lojalnym zachowaniem się poszkodowanego wobec ubezpieczyciela.

W toku sporu ustalono, że zachodziła konieczność wynajmu samochodu zastępczego albowiem samochód uszkodzony w wyniku wypadku komunikacyjnego był samochodem z którego korzystał poszkodowany prowadzący działalność gospodarczą jako (...) osobowe. Dokonując likwidacji szkody pozwany odmówił uznania zasadności wynajmu pojazdu zastępczego wskazując na brak wykazania straty poszkodowanego z tytułu przestoju wywołanego koniecznością naprawy uszkodzonego pojazdu. Stanowisko pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. Powód w niniejszym postępowaniu nie domagał się odszkodowania z tytułu utraconych korzyści związanych z nie wykonywaniem usług uszkodzonym samochodem lecz odszkodowania za koszty poniesione na skutek najmu pojazdu zastępczego. Twierdzenia pozwanego, że wysokość odszkodowania z tytułu przestojowego stanowiłaby dla poszkodowanego wystarczającą rekompensatę utraconych korzyści były gołosłowne i nie uwzględniały złożonego już w dniu zawarcia umowy z powodem oświadczenia poszkodowanego, że nie może skorzystać z przestojowego bez narażenia się na utratę stałych klientów i gratyfikacje wynikające z ciągłości pracy.

Postępowanie dowodowe wykazało zasadność roszczenia powoda. Sąd ustalił, w oparciu o opinię biegłego, że okres najmu i stawka najmu były uzasadnione. Poszkodowany nie był podatnikiem VAT, więc odszkodowanie należne było powodowi w kwocie brutto.

Sytuacja, gdy doszło do poniesienia przez poszkodowanego wydatków na uzyskanie pojazdu zastępczego w okresie remontu uszkodzonego pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu stanowi wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.). Przeważa w piśmiennictwie stanowisko, że muszą to być wydatki zmierzające do wyłączenia lub ograniczenia szkody i niewątpliwie są nimi koszty wynajmu pojazdu zastępczego w celu kontynuowania działalności gospodarczej lub zawodowej, ponieważ zapobiegają utracie określonych dochodów (art. 361 § 2 k.c.) Szkodę stanowią również konieczne wydatki związane ze zdarzeniem szkodzącym. Przy takim ujęciu, stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są objęte także wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Zwrotowi mogą podlegać tylko wydatki rzeczywiście poniesione na taki najem.... (OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468, Biul.SN 2011/11/5).

Powód stał się wierzycielem pozwanego na skutek przelewu wierzytelności.

Zgodnie bowiem z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Odpowiedzialność pozwanego względem powoda z tytułu przelanej wierzytelności jest taka sama jak wobec poszkodowanego.

Powództwo podlegało więc uwzględnieniu w całości.

Orzeczenie o kosztach postępowania wydano na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi w całości przegrywającego spór pozwanego. Na koszty postępowania złożyła się opłata sądowa w wysokości 750 zł, wynagrodzenie biegłego w wysokości 1.184 zł i wynagrodzenia pełnomocników stron ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 5 listopada 2015r. poz. 1800 ze zm.) i w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015r (Dz.U. z 2015r. poz.1804) wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw.

Ponadto Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego kwotę odpowiadającą części wynagrodzenia biegłego, nie pokrytego zaliczką uiszczoną przez pozwanego.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

INFORMACJA

zgodnie z art.369 § 1¹ kpc termin do wniesienia apelacji wynosi trzy tygodnie